

Utvärdering av konstnärlig kandidatutbildning i grafisk design

Beslut

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) beslutar att ge följande samlade omdöme för examina inom konstnärlig kandidatutbildning i grafisk design.

Luleå tekniska universitet

Konstnärlig kandidatutbildning i grafisk design, hög kvalitet

Utbildningar med det samlade omdömet *hög kvalitet* uppfyller kvalitetskraven för högre utbildning.

Ärendets hantering

UKÄ har i enlighet med regeringens uppdrag genomfört en utvärdering på förekommen anledning av utbildningen grafisk design som leder till konstnärlig kandidatexamen i enlighet med UKÄ:s tidigare beslut (dnr: 263-145-19). Utvärderingen har utgått ifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100). Uppdraget ligger inom ramen för det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning (*Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning. Redovisning av ett regeringsuppdrag, Rapport 2016:15*).

För granskningen av berörda utbildningar har UKÄ efter ett nomineringsförfarande utsett en bedömargrupp bestående av ämnessakkunniga, en studentrepresentant och en arbetslivsföreträdare. En förteckning över bedömare och jävsförhållanden finns i bilaga 2 i bedömargruppens yttrande.

De underlag som ligger till grund för bedömningen framgår av bilaga 3 i bedömargruppens yttrande. Utifrån underlagen har bedömargruppen redovisat en bedömning med vidhängande motivering av utbildningens kvalitet utifrån nedanstående bedömningsområden (se bedömargruppens yttrande, bilaga 1).

- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- studentperspektiv
- arbetsliv och samverkan

I bedömargruppens yttrande ges även ett förslag till samlat omdöme.

UKÄ har innan detta beslut fattats skickat bedömargruppens preliminära yttrande till lärosätet på delning, för att korrigera eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. Det svar som lärosätet inkom med framgår av bilaga 4. Bedömargruppen har tagit del av lärosätets svar, och i de fall där bedömarna gjort bedömningen att det varit relevant har ändringar gjorts i yttrandet.

Universitetskanslersämbetets bedömning

Med utgångspunkt i bedömargruppens förslag ger UKÄ utbildningen det samlade omdömet *hög kvalitet* vilket redovisas i bilaga 1.

Beslut i detta ärende har tagits av generaldirektören Anders Söderholm efter föredragning av utredaren Ellinor Alvesson i närvaro av gruppchefen Lisa Jämtsved Lundmark, verksamhetsstrategen Per Westman, och kommunikátören Maria Svensk.

Anders Söderholm

Kopia till:
Bedömargruppen

Bilaga 1: Samlat omdöme

Luleå tekniska universitet

Lärosäte	Huvudområde/examen	ID-nr	Samlat omdöme
Luleå tekniska universitet	Konstnärlig kandidatutbildning i grafisk design - konstnärlig kandidat	A-2020-12-5025	Hög kvalitet
<p>Övergripande menar bedömargruppen att studenterna får goda möjligheter att utveckla sin gestaltande förmåga genom kurser, tillgång till lokaler, utrustning och tekniskt stöd.</p> <p>Bedömargruppen vill lyfta fram det positiva i studenternas täta informella samarbete med både medstudenter och lärare, som en viktig förutsättning för att de ska kunna uppleva att de har stöd i att ta risker och pröva nya vägar.</p> <p>Ett utvecklingsområde som bedömargruppen har identifierat är ge studenterna bättre stöd i att kreativt vidareutveckla, anpassa och välja metoder för sina projekt.</p> <p>Bedömargruppens uppfattning är att studenternas gestaltningsmässiga kompetens, inklusive förmågan att välja metoder och planera för genomförandet, är på en god nivå i för en kandidatexamen.</p> <p>Genom hela utbildningen får studenterna många tillfällen att utveckla sin förmåga att kommunicera med olika grupper. Bedömargruppen finner att utbildningens kvalitet på denna punkt är tillfredsställande.</p> <p>Internt inom utbildningen tränas studenterna genom muntliga presentationer av designprojekt, diskussioner och studiosamtal med lärare och medstudenter, vilket framkom under intervjuerna.</p> <p>När det gäller förmågan att kommunicera med olika grupper utanför universitetet, tränas studenterna i att diskutera med olika avnämare och intressenter under andra årets kurser. Där ligger fokus på att arbeta med designuppdrag i ett sammanhang.</p> <p>När lärosätet i självvärderingen lyfter fram behovet av att utveckla former för konstnärligt akademiskt skrivande, vill bedömargruppen instämma i det. Det är inte minst viktigt mot bakgrund av att det finns ett motstånd hos många studenter att engagera sig i skrivande, enligt självvärderingen.</p> <p>Utifrån självvärderingen och bedömningen av de självständiga arbetena anser bedömargruppen att lärosätet arbetar tillfredsställande med de samhällliga och etiska aspekterna. Dessa berörs uttryckligen i kursbeskrivningar och de tar stor plats och görs tydliga i de självständiga arbetena.</p> <p>Däremot anser bedömargruppen att kvaliteten är bristande när det gäller konstnärlig bedömningsförmåga. Självvärderingen och intervjuerna visar på en viss allmän otydlighet i</p>			

utbildningens konstnärliga grunder. Sammantaget demonstrerar inte heller självständiga arbeten relevant konstnärlig bedömningsförmåga på ett övertygande sätt. Detta är ett tydligt utvecklingsområde, där tydlighet i konstnärliga frågeställningar som är relevanta för grafisk design bör stå i centrum, som kunnande och profession.

Bedömargruppen anser att personalsituationen är tillfredställande på övergripande nivå, både när det gäller kompetens och arbetstid i utbildningen. För en hållbar utveckling av utbildningen bör dock lärarna med en högre akademisk kompetens få mer tid för både utbildning och forskning. Bedömargruppen ser detta som ett utvecklingsområde.

Enligt bedömargruppen är det tydligt att utbildningen drivs av engagerade lärare och att både lärarna och ledningen arbetar målmedvetet för att utveckla utbildningsmiljön, samt att utbildningsmiljön är god när det gäller tillgång till designstudior, verkstäder och nödvändig utrustning. Det framgår också att utbildningsmiljön i bredare mening är integrerad med miljön för teknisk design, vilket är positivt. Campusmiljön beskrivs som mycket livfull och stimulerande, vilket naturligtvis också bidrar till en positiv utbildningsmiljö.

Den organisationsutveckling som lärosätet genomför, där all konstnärlig utbildningsverksamhet samlas under samma institution, ger möjlighet till systematisk samverkan i olika former inom det konstnärliga området. Bedömargruppen anser att detta stärker förutsättningarna för Grafisk Design som ett utbildningsprogram på konstnärliga grund.

Bedömargruppen anser att lärosätet har ett väl utvecklat system för regelbunden uppföljning av utbildningskvalitet med en tydlig ansvarsfördelning, vilket bedömargruppen ser mycket positivt på.

Bedömargruppen ser positivt på hur den övergripande uppföljningen är organiserad på fakultetsnivå och då särskilt att den konstnärliga kompetensen garanteras i beredning och bedömning.

Det är enligt bedömargruppen också tydligt att problem åtgärdas och att återkoppling når fram till programmets studenter. Utbildningen ger också studenterna stöd att bli klara med kurser i tid.

Genom hela utbildningen får studenterna många tillfällen att utveckla sin förmåga att se kritiskt på jämställdheten i förhållande till design. Exempel som nämns är att reflektera kritiskt över redaktionella produkter i exempelvis bild och typografival, samt att skapa alternativa lösningar för dem.

Bedömargruppen anser att redogörelsen i självvärderingen visar på ett väl genomtänkt jämställdhetsarbete, där både ambitioner och strategier finns. Vi uppfattar att de tycks ha kommunicerats och förankrats väl internt i personalgruppen.

Bedömargruppen anser att det framkommer i självvärderingen och intervjuerna att det på utbildningen finns både formella och informella möjligheter till studentinflytande. Det finns en fastställd arbetsordning på alla nivåer och beslutsorgan för studentinflytande på lärosätet.

Av intervjuerna framgår att studiemiljöns arkitektur och det nätta studentunderlaget bidrar till att skapa

en kamratlig miljö. Studenterna har nära till varandra över årskursgränser samt nära till undervisande personal och ledning, vilket enligt bedömaregruppen ger goda möjligheter till studentinflytande.

Bedömaregruppen ser positivt på att det finns en flora av olika forum och format för studentinflytande, och att både personal och studenter arbetar för att förbättra och utöka möjligheterna.

Bedömaregruppens bedömning är att samverkan, mötet med branschen och arbetslivet är tillfredsställande. Samverkan sker dels inom ramen för undervisningen, dels genom olika format som erbjuds utanför undervisningen. Att lärarna delvis är yrkesverksamma vid sidan av sin undervisande tjänst innebär att studenterna möter dagsaktuell konstnärlig och professionskompetens och därmed får en grundläggande exponering för branschen.

Bedömaregruppen anser att utbildningen har en god förankring och nivå av samverkan med den omgivande branschen utifrån sina förutsättningar. Av intervjuerna framkommer att lärosätet ser en utmaning i det att de ofta "glöms bort" i sammanhang där designutbildningar överblickas nationellt, exempelvis branschtidningarnas utvärderingar av examensutställningar. Bedömaregruppen ser positivt på att lärosätet vill arbeta med detta utvecklingsområde, genom att exempelvis utöka kontakten och samarbetet med relevanta aktörer nationellt.